

UVODNA RIJEČ

Novi broj Vjesnika donosi dio radova i izlaganja (sveukupno njih 18) prezentiranih na 41. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD-a) *Knjižnice: fizički, virtualni i pravni prostor za usluge i korisnike*, održanoj u Primoštenu od 12. do 15. listopada 2016. Osim radova, ovaj broj donosi i službenu dokumentaciju Skupštine o radu Društva. Radovi su tematski vezani uz temu Skupštine, no unatoč tomu, tematska je raznolikost i više nego zamjetna.

Prva dva rada bave se nakladničkom djelatnošću Hrvatskoga knjižničarskog društva. Ivana Hebrang Grgić provela je temeljito istraživanje nakladničke djelatnosti Društva od 1966. do 2016., a njegove je rezultate objavila u radu pod nazivom *Prvih pola stoljeća Hrvatskoga knjižničarskog društva kao nakladnika knjiga: nizovi, glavni urednici i urednički odbori*. Autorica u radu analizira promjene naziva nizova, promjene glavnih urednika i uredničkih odbora te terminologiju korištenu u izvještajima glavnih urednika i drugim dokumentima HKD-a. Rad nastoji raščistiti terminološke nedoumice, prikazati profiliranje nizova te napraviti popis svih članova uredničkih odbora i glavnih urednika po godinama i nizovima koje su uređivali. Rad Ane Barbarić *Hrvatsko knjižničarsko društvo kao nakladnik zbornika radova sa znanstvenih i stručnih skupova* nadopunjuje analizu nakladničke djelatnosti HKD-a, a autorica u svome radu podastire analizu nakladničke djelatnosti Društva vezane uz organizaciju i/ili suorganizaciju skupova te pratećih zbornika radova.

Nataša Daničić, Dina Mašina i Tamara Runjak u radu pod naslovom *Izložba „Ostavština Ivana Kukuljevića Sakcinskoga iz Arhiva i Knjižnice Hrvatske akademije znanosti umjetnosti“* opisuju bogatu ostavštinu Ivana Kukuljevića Sakcinskog u Knjižnici i Arhivu HAZU-a. Jedini rad vezan uz tematiku zelenih knjižnica jest rad pod naslovom *Zelena pismenost kao dio strategije razvoja informacijske službe* autorica Ivane Čadovske i Ana-Marije Tkalčić. U tom se radu zelena pismenost predstavlja u kontekstu informacijske pismenosti, a rad donosi pregled važnijih ekoloških projekata vezanih uz edukaciju korisnika u hrvatskim knjižnicama. U ovom su sveščiću dva rada posvećena tematici knjižničnih zbirki – jedan koji govori o zbirkama kao preduvjetu i mjeri razvoja knjižnice (autori: Radovan Vrana i Jasna Kovačević) te drugi koji daje pregled digitalnih zbirki u hrvatskim narodnim knjižnicama (autori: Katarina Škrabo i Radovan Vrana).

Nadalje, dva rada posvećena su radu Knjižnica grada Zagreba – rad pod naslovom *Usluga e-Građani u Knjižnicama grada Zagreba* autorica Ivane Faletar Horvatić, Ivane Radenović i Zdenke Sviben opisuje razvoj knjižničnih usluga Knjižnica grada Zagreba vezanih uz projekt Vlade Republike Hrvatske e-Građani, dok rad naslova *Kvalitetan knjižnični sustav – pretpostavka uspješnog*

rada Matične službe Knjižnica grada Zagreba (autori: Maja Bodić, Ivančica Dukec Kero i Kluk Giunio) opisuje mrežni integrirani knjižnični sustav ZaKi, s posebnim naglaskom na modulima Revizija i otpisi te Statistika. ZaKi, a posebice apostrofirani moduli, Matičnoj službi Knjižnica grada Zagreba omogućuju uspješniji stručni nadzor te razvijanje knjižnične djelatnosti.

Na Skupštini su kao gošće sudjelovale i kolegice iz Mađarske i Srbije te su svjedočile o iskustvima knjižničara iz tih, nama susjednih, zemalja. Ágnes Fülöp iz Središnjeg knjižničnog ureda za statistiku u radu pod naslovom *Neka iskustva mađarskih knjižničara u prikupljanju statističkih podataka o knjižnicama* iznijela je neka iskustva mađarskih kolega u prikupljanju statističkih podataka o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Bernadica Ivanković i Nevena Mlinko iz Gradske knjižnice Subotica pišu u svome radu o osnutku čitateljskog kluba za tinejdžere pod nazivom *Flâneuri* u njihovoj knjižnici. O temi tinejdžera u knjižnicama govori i Milica Matijević iz Biblioteke „Dimitrije Tucović” iz Lazarevca. Autorica u svome radu daje prikaz odabranih projekata i programa za mlade u knjižnicama Srbije.

O radu jedne od četiri austrijske knjižnice u Hrvatskoj, one na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, govori rad autorica Blaženke Klemar Bubić i Dubravke Luić-Vudrag.

U knjižničarskoj se struci često provode istraživanja korisnika, njihovih potreba i očekivanja od knjižničnih usluga, a manje je onih radova koji ispituju očekivanja i potrebe knjižničara. Jedan takav rad pod naslovom *Rezultati pilot-istraživanja o potrebama i očekivanjima knjižničara od Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja*, autorica Romane Horvat, Lucije Miškić i Ljiljane Vugrinec, daje zanimljive podatke o potrebama i očekivanjima knjižničara od tog regionalnog društva te detektira problematična područja u njegovu radu.

Bibliometrijski pokazatelji znanstvene aktivnosti i dokazivanje indeksiranosti i citiranosti radova u svjetskim citatnim bazama podataka postali su izuzetno važan segment aktivnosti visokoškolskih knjižnica u Hrvatskoj. U radu *Analiza produktivnosti autora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u razdoblju od 2011. do 2015. godine* pet autorica (Ivana Šuvak-Pirić, Iva Arači, Mirna Šušak Lukačević, Svjetlana Mokriš i Sanda Hasenay) s različitih sastavnica osječkog sveučilišta daje bibliometrijsku analizu znanstvenika svog matičnog sveučilišta.

Tri autorice (Ljiljana Črnjar, Vesna Kurilić i Milka Šupraha-Perišić) iz Gradske knjižnice Rijeka u svome radu naslovljenom *Središnji odjel Gradske knjižnice Rijeka: izazovi rada na dvije adrese (perspektiva korisnika i knjižničara)* svjedoče o nekim prostornim problemima koje imaju naše knjižnice. U ovom konkretnom slučaju, zbog narušene statike zgrade Gradske knjižnice u Rijeci,

moralo se pristupiti raseljavanju Središnjeg odjela za odrasle. Kakav je izazov rad na dvije lokacije predstavljao za knjižničare, a kako su se s takvim stanjem nosili korisnici, može se pročitati u njihovom radu. O problemu nedostatka prostora govori i rad Ljiljane Vugrinec pod naslovom *Program „Mladi za mlade“ Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica u kontekstu potreba za novom zgradom knjižnice*. U tom radu, koji u središte pozornosti stavlja program „Mladi za mlade“ koji Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica provodi u suradnji s gradskim osnovnim i srednjim školama i koji za cilj ima predstaviti uspješne školske aktivnosti i postignuća učenika u obrazovnom i umjetničkom području, neizravno se progovara o neprikladnosti prostora koprivničke knjižnice za takve i slične prigode.

Pretposljednji članak u ovom svešćiću rad je autorica Željke Miščin i Dunje Marije Gabriel, a govori o izuzetno aktivnoj i produktivnoj jednogodišnjoj nacionalnoj kampanji za osobe s teškoćama čitanja i disleksijom pod nazivom „I ja želim čitati“. Nositelji su te kampanje, pokrenute 2016. godine, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i Knjižnice grada Zagreba.

U posljednjem radu u ovom broju Karmen Krnčević opisuje povijest Gradske knjižnice „Juraj Šižgorić“ u Šibeniku kroz prizmu njezinih zaslužnih ravnatelja: Zore Karmanski (1966.–1975.) i Milivoja Zenića (1984.–2011.).

Sljedeća cjelina donosi dokumente s 41. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva, održane u Primoštenu od 12. do 15. listopada 2016., dok se u posljednjoj cjelini pod nazivom *Osobne vijesti* mogu pronaći informacije o obranjenim doktoratima u knjižničarskoj struci na sveučilištima u Zagrebu i Zadru, diplomiranim studentima informacijskih i komunikacijskih znanosti na sveučilištima u Zadru i Osijeku, knjižničarima koji su promovirani u viša knjižničarska zvanja te pristupnicima koji su položili stručni ispit iz knjižničarske struke.

Naposljetku, moramo istaknuti da je ovo prvi urednički uradak nove glavne urednice i izmijenjenog sastava uredništva koje se trudilo nastaviti dobru praksu i rad ranijih uredništava Vjesnika. Nastojali smo u svome pristupu i radu ne odstupiti u bitnome od ustaljenih smjerova i praksi karakterističnih za VBH, a ukoliko smo u svome nastojanju napravili pogreške, molimo čitatelje da nam zbog njih oprostite.

U Osijeku, 21. lipnja 2017.

Kornelija Petr Balog